

רפת עין-גב

פסנטי להרקת המים מצינור החלב ע"י לחץ אויר. מומלץ גם סידור משקל-הג'אק לשקילת עגלות עם מספוא, שהותקנה לו ידית ומנגנון להפעלה ושקילת העגלות ללא צורך להתכופף תחתן. כמו כן הושלם גידור כל איזור הרפת למניעת חדירת תנים וכלבים שוטים.

ומה קרה באותו יום הששי, ב-7 באפריל?! ארבעה פגזים נפלו בחצר שליד סככת הפרות הגדולה, הרגו פרה אחת ופצעו אחרות, העיפו פחים מהגג וגרמו נזקים למבנה. פגז אחד פגע בשביל הבטון, ביציאה ממכון החליבה, ליד מיכלי המזון המרוכז, מקום — בו מתעכבות כל הפרות כדי ללקק קצת תערובת. במקום זה נהרגו מיד שש פרות ונפצעו נוספות ונגרם נזק ניכר למכון החליבה ולמיכלי התערובת. למרבה המזל הצליחו החולבים, שהיו שם בשעת

„אל תתקרב! אל תיגע! היזהר! התרחק!“ — בקריאות אלה קיבלו את פני בבואי בפעם ראשונה, לפני שבע שנים, לביקור ברפת עין-גב. מן נגיע-כלבת חדר לאיזור הרפתות, נשך פרות ועגלות, ובשעת בואי וכניסתי לחצר עסקו בבדיקת הפרות שנושכו.

העדר נפגע קשות מהכלבת; רבע מראשי הבקר, המועטים בלאוו-הכי, נמכרו, נשחטו, מתו. הוכרו הסגר ממושך והמשק נקלע לוויכוח מר ונוקב: האם לחסל את הענף או לשקמו? באותה שנה זכתה עין-גב בכבוד המפוקפק מאוד — להימצא במקום האחרון ברשימת המשקים שבי ביקורת החלב מטעם התאחדות מגדלי בקר עם תנובה ממוצעת של 3920 ק"ג חלב. אולם המשק החליט לא לוותר.

ואכן, במאמץ ממושך, איטי ואפור במשך שנים אחדות שונה המצב מיסודו. ניקנו פרות מספר מבחוץ, נבנה מכון חליבה „טנדס“ לשלוש פרות, הרפת — בה חלבו במכונה מיטלטלת, שונתה לסככת רפד עמוק, נבנתה סככה חדשה ומספר הפרות גדל בהתמדה:

ינואר 61—49 פרות

ינואר 62—62 פרות

ינואר 63—74 פרות

ינואר 64—77 פרות

ינואר 65—84 פרות

ינואר 66—95 פרות

ינואר 67—123 פרות

מיכל המזון המרוכז ליד מכון החליבה.

כיום הפך עדר עין-גב לעדר טוב, שפרותיו בריאות ושופעות חלב (אף כי חלב רזה במקצת), ושבוקריו יומים ומחדשים חידושים. בשנת תשכ"ו הניבו 96 פרות בממוצע שנתי 5727 ק"ג (וזו תנובה גבוהה מהממוצע האיזורי). לאחר רונה הושלמה הפיכת מכון הטאנדס למכון מדגם אידרה עם שש עמדות מכל צד, עם סידור משוכלל לחלוקת מזון מרוכז, עם צינור אחורי ישר ולא זיגזגי, כפי שהיה מקובל עד עתה, עם שטיפת יחידות החליבה מלמעלה וברזי

פרות שנהרגו בהפגזות עיזגב

ולעתיד? עדר של 100-120 פרות לא יוכל להיות יחידה כלכלית ריווחית לאורך ימים. רק עדר גדול של מאתיים פרות ויותר יבטיח את מקומה של הרפת כאחד הענפים המרכזיים במשק עיזגב, שכולנו חפצים ביקרו ובחינוקו. אני בטוח, שכשם שהצליחו אגון ואהרון ומשה ודוב להכפיל את העדר בחמש השנים האחרונות — יצליחו בכך גם בני וקפוצ'ו ומיכאל וחבריהם בחמש השנים הקרובות.

ואסיים במילים שכתב מיכאל, רכז משק עיזגב, לאלה שעזרו בשיקום המהיר של העדר: „אנו תקוה שיחסי השכנות הטובים שהתבטאו בהשתתפות כנה ובעזרה לשיקום רפתנו — יימשכו ויורגשו גם ללא תזכורות נוספות של „שכנינו“ מעבר לגבול.“ מי יתן!

אלי ממפון

שה"מ משרד החקלאות
מועצת בית שאן

חליבה, להימלט על נפשם לפני הפגיעה. הנזקים במערכת החליבה היו קלים ותוקנו אחרי שעות אחדות, ובמקום הצנצנות שנשברו הובאו אחרות ממשק שכן והחליבה נמשכה כסידרה. אך מה היה קורה אילו חלילה היתה נהרסת מערכת החליבה? הרי לא היו נמצאים חולבים לחליבת מאה פרות בידיים! נדמה לי שכולנו חייבים לתת את הדעת לאפשרות כזו.

הפרות שנהרגו ונשחטו היו „כמובן“ מקבוצת הפרות גבוהות התנובה. משלחת הוועדה האיזורית של הבוקרים החליטה „לגייס“ מהמשקים פרות צעירות שתמלטנה בעונת ההמלטות הקרור בה, כי העברת פרות בשיא התנובה היתה גורמת למשבר בתנובה. היענות המשקים היתה מלאה והם העמידו לבחירה ממיטב הפרות. חמישה ימים אחרי המקרה עברה מכונית ואספה בעשרה משקים 10 פרות ועדר עיזגב היה שוב במלוא הרכבו.